

Р Е З Ю М Е

**НА НАУЧНИ ТРУДОВЕ, УЧЕБНИ ПОМАГАЛА, ПУБЛИКАЦИИ И
ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ
НА ДОЦ. Д-Р БИНКА ИВАНОВА КОТЕТЕРОВА-ДОБРЕВА**

**ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ
„ПРОФЕСОР” ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 8.3.
МУЗИКАЛНО И ТАНЦОВО ИЗКУСТВО (БЪЛГАРСКИ МУЗИКАЛЕН
ФОЛКЛОР. МЕТОДИКА НА СПЕЦИАЛНИЯ ПРЕДМЕТ)
КОНКУРСЪТ Е ОБЯВЕН ОТ ЮЗУ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
В ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК бр. 37 от 26.04.2024 г.**

Резюмирани са **общо** 37 научни трудове и публикации, художественотворчески авторски продукти, представени за рецензиране от Научното жури, определено със заповед на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски”. Научните трудове са обособени в секции и са както следва: 1 самостоятелна монография, която представлява хабилитационен труд; 3 сборника в съавторство, 1 сборник с нотирани песни - самостоятелен; 3 самостоятелни публикации в реферирани издания в световноизвестни бази данни с научна информация и 29 самостоятелни изяви в БНТ, БНР, Евроком и др. медии, youtube.

I МОНОГРАФИЯ

**Хабилитационен труд - публикувана монография в съответната научна
област
„ВЪЗРАСТОВИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ ФОЛКЛОРНИТЕ ГЛАСОВЕ, ПРОБЛЕМИ
И МЕТОДИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕТО ИМ“
УИ „Неофит Рилски „ Благоевград 2022 ISBN 978-954-00-0339-9**

В настоящия монографичен труд „Възрастови особености при фолклорните гласове, проблеми и методи за преодоляването им“ разглеждам обучението в **пет** възрастови групи и подробно разкривам проблемите във всяка една от тях. Вокалното изкуство винаги е в пряка зависимост и връзка с времето, със събитията и с настъпващите

промени, които обслужва. В своята методика споделям опита си и описвам ситуации от практиката си в съчетание с обучителни похвати, стратегии и предложения за методически решения.

Изследването фокусира вниманието върху гласовите дадености, особености и развитие на обучаваните по фолклорно пеене деца, юноши и младежи. В съответстваща на конкретната възраст хронология са представени и анализирани ситуации от практиката на обучението, като на достъпен език и с точен изказ са споделени аргументирани методически похвати, модели и решения за постъпателно въвеждане на нови знания и отработване на певчески умения, а също и алгоритми за преодоляване на възникващи в работния процес евентуални затруднения. Основа са наблюденията от многогодишния ми теоретичен и практически опит, доказващи определящия характер и значимост на поставените от мен основни акценти и изводите от тях.

Вокалното обучение има за цел да запази и развие певческия стил на изпълнителя и да подчертае неговата индивидуалност. Прилаганите при обучението методи и похвати са израз на стремеж към изграждане и развитие на гласа на подрастващия певец и към запазване на собствените му индивидуални качества и характерност. Усъвършенстването не бива да е подчинено на унифицирането. Израстването на певеца и стремежът му към професионализъм следва да кореспондират с неговите лични и разпознаваеми качества.

При работа във всяка възрастова група, задача и дълг на вокалния педагог е да убеди и подкрепи младия певец в собствените му сръчности и вокални умения, за да продължи той своето обучение с надграждане по-нататък за запазване, съхранение и пренасяне на вековното ни фолклорно наследство в новото време и за следващите поколения. За спокойствието на всички и най-вече, за успеха на ученика отношенията учител–ученик–родител трябва да са ясно регламентирани и добронамерени – добрата комуникация и стремежът към разбиране водят до високи резултати. Успешната реализация на един певец по подразбиране включва наличие на няколко компонента: отговорност и дисциплина, постоянство, характерен, разпознаваем глас, маниер на пеене, оригинален репертоар, харизматичност и визия, добър PR и медийна реклама.

В монографията са разгледани и анализирани теоретични трудове на известни наши диригенти, ръководители на ансамбли, вокални педагози, писали по темата и е изказано критично мнение за проблематиката, която засягат или не засягат. Обстойно и подробно е обърнато внимание на фактори, обуславящи развитието на певческите гласове от найранна детска възраст до обучението им във ВУЗ. Засегнати са въпроси, свързани със

звукоизвличането, с орнаментирането, с маниера на пеене, със стилистичните характеристики, с работата през мутационен период и др.

Ние, народните изпълнители с певческа дарба, сме само проводници на българския музикален фолклор. Наследен от нашите предци, преминал през нас, той достига до следващите поколения и ни запазва като идентичност и разпознаваемост в общото културно пространство.

В тази монография разглеждам стъпките на всеки един период на обучение, но през моя поглед и практически опит, опит на действащ изпълнител и педагог, защото самата аз съм преминала и извървяла този път от най-ранна детска възраст до днес. Всичко, което се случва по пътя на един артист певец, не ми е чуждо и непознато, а напротив – до голяма степен е преживяно. Емоцията отстрани е мега бляскава и примамлива, но зад всеки успех се крие много труд, любов, постоянство, отговорност, съчетание от най-различни фактори и не на последно място – шанс и късмет.

В монографията съм представила една малка част от музикални примери, които ползвам ежедневно в работата си, съобразени с фолклорните райони, в които преподавам и възрастовите особености на учениците, с които работя. Това са:

- задължителни класически примери и модели;
- примери, открити от мен;
- примери, създадени от мен (разпевни, интервалови, интерпретационни и др.);
- автентични песни от моя репертоар;
- мои авторски песни, създадени на фолклорна основа; □ обичани и харесвани от учениците песни.

В този монографичен труд си поставих за цел да проследя въздействието на фолклорната песен при различните поколения подрастващи и пораснали ученици – певци, избрали да се занимават с пеене, какви са проблемите, с които се сблъскват, и как може да бъдат преодолені, поправени.

Обект са всички възрастови групи: деца, ученици, студенти и последователи, които срещат трудности с основните компоненти на фолклорната песен – мелодика, орнаментика, фонетика, стилова характеристика, индивидуалност, неравноделност и др. по пътя на творческото си развитие и обучение.

Актуалността на темата произтича от това, че певческото изкуство непрекъснато се променя и развива. Днес неговото място е в музикалния кабинет, школата по народно пеене, средното училище, висшето учебно заведение и професионалната или любителската сцена. Любимата ни музика и изпълнители можем да чуем по всяко време в интернет платформите, различните телевизии и радиостанции. Колкото са по-големи възможностите, толкова са по-големи изискванията, разнообразието, а и успоредно с това и объркването. Поколенията се сменят, градските деца преобладават, а селските не всеки път имат възможности и смелост да поемат по нелекия път на обучение, развитие и успешна реализация. Българската фолклорна песен, идваща от локално запазени райони с нейните млади изпълнители днес, са изправени пред нови и различни предизвикателства. Днес живеем във времето на иновативни музикални компилации и колаборации, на експерименти и смели композиторски, стилистични и интерпретаторски решения.

Авторът на тази монография е обнадежден, че всеки, който иска да се учи и да почерпи опит от професионалиста и в двете направления – изпълнител и вокален педагог, има какво да научи и да приложи в своя метод на преподаване. Всички, които се занимават с фолклор: ученици, студенти, любители, професионалисти от други музикални жанрове и среди, колеги от различни етноси, които се стремят към знания и умения, свързани с усвояването на българската фолклорната песен, ще намерят отговори на много свои въпроси. Монографията съчетава и дава много обстойна информация за вокални похвати, за овладяване на различна орнаментика, за характерни регионални специфики, и предлага аналитичност, критичност и лично мнение и отношение към всеки един проблем, с цел запазване и съхраняване на богатото фолклорнопесенно наследство и маниер на изпълнение.

II Учебни помагала с нотирана музика – Сборници

Сборник „Фолклорна разходка“ I част. Солови песни с клавирен съпровод, в съавторство с В. Димчев, Благоевград

УИ "Неофит Рилски", 2022 ISMN 979-0-707682-23-4

Сборникът „Фолклорна разходка“ – първа част, съдържа 21 песни от пет фолклорни области и е с различна степен на техническа трудност. Това са песни, от

репертоара на наши изтъкнати певци от няколко поколения. Ние като автори, много стриктно и отговорно сме се придържали към спецификата на диалекта - изпят и записан автентично, а стилистиката на пеене уловена и предадена чрез нотния текст. Под всяка песен е отбелязан певеца източник – изпълнител на песента, с цел учащите се да могат да чуят песента и слухово в YouTube. Песните подбрани в учебното помагало, са мой личен избор и като действащ изпълнител, смятам, че всяка една от тях е с красива и характерна мелодия и текст от дадената фолклорна област, а това, надявам се, ще се хареса от ученици, студенти и всички на които ще послужи в усвояване тънкостите на българския песенен фолклор. Сборникът ще допринесе и за допълване на така необходимата нотна литература днес в учебните заведения, и ще бъде в услуга на вокалните педагози работещи за обучението, израстването и професионалната подготовката на подрастващите млади изпълнители. Това е първият сборник с клавирни аранжimenti осъществен от гл. ас. д-р Валери Димчев и мен, направен с огромно желание и отдаденост към нашата педагогическа работа. Тя е свързана с обучението на студенти в ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград, изучаващи изпълнителско изкуство и музикален фолклор. Избраните песни в сборника „Фолклорна разходка“ са традиционни и авторски на фолклорна основа и те трябва да се пеят, чрез младите изпълнители. Ние преподавателите имаме задача да направим мост между поколенията, за да „живеят“ фолклорните образци и да се предават на младите хора след нас. При нотирането и аранжирането на всяка песен са отбелязани и характерните орнаменти на изпълнение за постигането на един добър музикален диалог и удобство при интерпретирането на песента от певеца и пианиста. Клавирните аранжimenti са взаимствани от оригиналните интермедии на песните и творческото мислене на гл. ас. д-р Валери Димчев. Сборникът „Фолклорна разходка“ е предназначен за обучението на учениците от средните музикални училища, паралелките с разширено изучаване на музика, висшите учебни заведения и др. Така младите фолклорни изпълнители ще се докоснат до песните на предходните поколения и ще обогатят своя концертен репертоар.

**Сборник „Фолклорна разходка“ - II част. Солови и камерни песни с
клавирен съпровод, в съавторство с В. Димчев
УИ "Неофит Рилски" 2023 ISMN 979-0-707682-24-1**

Сборникът „Фолклорна разходка“ II е полезно продължение на “Фолклорна разходка“ I и съдържа 13 нотни примери от репертоара на изтъкнати народни певци от различни

фолклорни области. Песните са аранжирани за дует, трио, квартет с акомпанимент на пиано и орган, от доц. д-р Валери Димчев, с което се предоставя възможност на вокалния педагог по фолклорно пеене да направи своя избор в различни варианти. Така структурирано, в учебното помагало за първи път се прави *многогласна обработка на народни песни с клавирен съпровод*, с цел развитие на мелодическото и на хармоническото мислене на учащите се. Две от песните са безмензурни: „Замръкнала Яна“ на Кайчо Каменов и „Притури са планината“ на Стефка Съботинова, които са аранжирани за орган, съобразно наличието на такъв в концертната зала на Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград. (Ако такъв липсва в учебните заведения, където Вие работите, съпроводът може да бъде изпълнен с пиано). Интересно звучат песните: „Скарали се дор две сестри“, от репертоара на Надка Вълчанова, „Гиго мамин Гиго“ от репертоара на Славка Секутова и „Затупали тупанье“, изпълнена от Сорина Богомилова и Росен Генков. Три от песните са от репертоара на доц. д-р Бинка Добрева и са в стилистиката на авторската песен на фолклорна основа. Всички тези образци са написани тригласно за нуждите на ученици, студенти, които опитват да пеят многогласно. Една от песните – „Стегай се Раде“ - от репертоара на сестри Христови, е с много интересна трактовка от страна на автора. Всяко ново встъпление модулира, гласовете се наслагват, а хармонията става по-плътна и напластена. Наред с многогласните обработки са включени и песни от репертоара на Живка Папанчева, Мария Петрова, Здравка и Пиринка Христови, представени в класическия клавирен съпровод за глас и пиано и в традиционен маниер на изпълнение. Ние, авторите на сборника-помагало „Фолклорна разходка“ II, силно се надяваме, че нашият труд ще бъде възнаграден, като бъдем полезни с обогатяване на репертоара, залегнал в часовете по фолклорно пеене и включен в учебната програма за нуждите на специализирани училища по изкуства, училища с разширено изучаване на музика и ВУЗ.

**Сборник „Фолклорна разходка“ - III част. Солови песни с клавирен съпровод, в съавторство с В. Димчев
ISMN 979-0-707682-25-8 УИ „Неофит Рилски“, Благоевград**

Сборникът „Фолклорна разходка“ – III част съдържа 19 песни от различните музикално фолклорни диалекти на България, изпети и поднесени на широката музикална общественост от прочути народни певци, завещали ни красиви и разнообразни песни. В третото издание на сборника фолклорните образци са представени чрез вариантите им в изпълнение на певци от различни поколения. Сред тях са знакови имена обичани и любими изпълнители, като Радка Кушлева и Георги Чилингиров, Олга Борисова и Йовчо

Караиванов, Недка Симеонова, Стоян Джаджев, Катя Петрова, вокално трио – Пелагия Костова, Надка Вълчанова, Бистра Ангелова, Сорина Богомилова, както и локално известни изпълнители, като Тинчо Севдалинов, Валентин Вълчев, Младен Енчев, МФГ от Банско и Ирена Чакърва и МФГ от село Корница, Валерия Момчилова, Лора Асенова. Представени са и 3 авторски песни на фолклорна основа от моя репертоар. При избора на песни винаги се старая да бъдат включени, както популярни и харесвани песни, така и по-малко известни, за да може учащите се, да се запознаят с репертоара на по-широк кръг от изпълнители. Целта на песенния сборник е методически да подпомогне студентите при овладяването на основни изпълнителски компетентности с теоретикопрактическа насоченост. Песенната сбирка включва нотирани мелодии, текстове и аранжimenti, които са съобразени с характеристиките на избраните образци, но също така са адаптирани за новите поколения млади изпълнители, едногласни, двугласни, тригласни. Под всяка песен е отбелязан певица източник – изпълнител на песента, с цел учащите се да могат да чуят песента и слухово в YouTube. Обработките и клавирият съпровод са дело на доц. д-р Валери Димчев. При аранжирането на всеки от публикуваните примери е постигнат оригинален музикален диалог между пианото и изпълнителя. Клавирият съпровод е изпъстрен с орнаментите, характерни за съответният фолклорен регион. За клавириите интермедии Димчев взимашта от музикалният материал на оригиналните песенни образци. Сборникът помагало „Фолклорна разходка“ – III е много разнообразен, полезен и активно ще съдейства за обогатяване на нотния репертоар, необходим за часовете по фолклорно пеене в специализирани училища по изкуства, училища с разширено изучаване на музика и ВУЗ. Факт е, че тиражът на първата и втората част вече е изчерпан, доказва голямата необходимост от подобни издания.

**Сборник - Учебно помагало „С любов към тракийската народна песен“
Издателство и производство - София: Военномед. акад., 2016 - COBISS.BG-ID
- 1278967268**

Този песенен сборник е изключително ценно академично помагало. Той допринася за музикалното развитие на преподаватели и студенти, но може да е полезен и за всички, които се интересуват от традиционното българско фолклорно пеене. Сборникът помагало

за разширяване на песенния репертоар, за усъвършенстване на технически певчески умения и стилистика.

Песните са полезен музикален материал и при професионалната подготовка на напреднали певци със специалност народно пеене от средните музикални училища и паралелките с разширено изучаване на музика.

Подбрани са и авторски песни в народен дух на Бинка Добрева от богатия ѝ репертоар. Песенната сбирка включва нотирани мелодии, текстове, които са съобразени с характеристиките на избраните образци, но също така са адаптирани за новите поколения музиканти и слушатели.

III СТАТИИ И ДОКЛАДИ, ПУБЛИКУВАНИ В НАУЧНИ ИЗДАНИЯ

БЪЛГАРСКАТА ФОЛКЛОРНА ПЕСЕН - МОДЕРНОСТ, ТРАНСФОРМИРАНЕ И ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

Бинка Котетерова-Добрева

Югозападен университет „Неофит Рилски” Благоевград, България

KNOWLEDGE - International Journal Scientific papers Vol.31.6 June, 2019, ISSN 2545 – 4439, ISSN 1857 – 923X

<https://web.p.ebscohost.com/abstract?direct=true&profile=ehost&scope=site&authtype=crawler&jrnl=25454439&AN=141392666&h=I7yFpBaKpsbD7x>

Резюме: Последните десетилетия са време на динамични промени във фолклорната музика, която е част от съвременната българска музикална култура. Певческото изпълнителско изкуство, свързано с българския музикален фолклор, е онази част от българската култура, която я прави разпознаваема и ценена в света. Така българската народна песен, поднесена от нейните съвременни изпълнители се възприема едновременно и като една от най-старите и най-локални прояви на изкуството в културния свят, и като артефакт и ценност, една от най-модерните и глобални прояви на споделеното културно наследство на човечеството.

Българският фолклор, със своята специфика и характеристики, се развива върху землището на българския етнос, формира се върху едно пространство в Югоизточна

Европа, което далеч надхвърля държавните граници на днешна България. Носители на тази култура са както една многобройна диаспора в Южна Русия, в Украйна и Молдова, така и български преселници в областта Банат на сегашна Румъния, население в Босилеград, Димитровград и околните села в днешна Сърбия. Защо е толкова важно да съхраняваме и преоткриваме фолклорната ни песен, да я развиваме като изкуство, концертна политика, медийно съдържание, образователни практики, пазарни механизми? В българската фолклорна песен е събрано всяко едно човешко преживяване, всяка една емоция, историята на минали и сегашни поколения, мъдростта, глупостта, героизма, хитростта, любовта, омразата, вярата, надеждата, добротата... Тя е мистична памет, житейска философия, начин да се осмисли духовното и непреходното. Фолклорната песен е едновременно старинна и модерна; едновременно наша, локална и обща, глобална; защото отразява нашата културна идентичност и ни прави уникални и разпознаваеми в света; защото е едно от най-силните изяви на човешкото, естетическото, моралното. Представете си, че слушате любима народна песен: силата на думите пронизва мозъка, мелодията гали и топли сърцето, магията на песента ви пренася като машина на времето назад, в паметта за Златните епохи на хармонични светове и напред, в мечтаните по-добри светове... Без фолклорната песен българският ни свят няма да е същият, защото нашата българска народна песен е хляб, живот, история, минало, настояще и бъдеще.

Последните десетилетия са време на динамични промени във фолклорната музика, която е част от съвременната българска музикална култура. Певческото изпълнителско изкуство, свързано с българския музикален фолклор, е онази част от българската култура, която я прави разпознаваема и ценена в света. Така българската народна песен, поднесена от нейните съвременни изпълнители се възприема едновременно и като една от най-старите и най-локални прояви на изкуството в културния свят, и като артефакт и ценност, една от най-модерните и глобални прояви на споделеното културно наследство на човечеството. Българският фолклор, със своята специфика и характеристики, се развива върху землището на българския етнос, формира се върху едно пространство в Югоизточна Европа, което далеч надхвърля държавните граници на днешна България. Носители на тази култура са както една многобройна диаспора в Южна Русия, в Украйна и Молдова, така и български преселници в областта Банат на сегашна Румъния, население в Босилеград, Димитровград и околните села в днешна Сърбия.

Богатата документация за българския фолклор и народните песни, натрупана през XIX и XX век, показва, че той свързва дълбоко духовния развой на българите с културните традиции на останалите балкански народи, независимо от тяхната религиозна идентичност и самостоятелна етническа история. По тези земи се е зародила една от найдревните култури на Балканския полуостров, сътворена от траките, и тя е един от първите и най-чисти извори, от които се запазват традициите на елинизма. Доказателство за този факт откриваме в много от разкритите археологически и етнографски паметници по нашите земи като Казанлъшката гробница, Долината на тракийските царе, тракийските златни съкровища от Панагюрище и Рогозен и много други артефакти, известни на световната културна общественост.

Всъщност фолклорната култура е една от най-древните култури на човешкия род. Тъй като тя има дълъг исторически път, не можем да твърдим, че винаги е представлявала обект на задълбочен научен интерес. Нещо повече, в миналото са съществували периоди, в които фолклорът не само е бил пренебрегван, но е бил и забраняван. Такава епоха е ранното Средновековие, когато официалната църковна власт е преследвала изпълнителите на фолклорни творби, а самото народно творчество е обявено за „бесовско“, т.е. за продукт на дявола [Романска, 1965:4].²¹ Фолклорът, и в частност българската народна песен, представлява социален феномен, синтезиращ в себе си философските виждания, бита и културата на етноса. „Той е синкретична съвкупност от музика, словесна мъдрост и материална колоритност, огледало на историята и менталитета на народа, най-прекият път за предаване на традиции, морал и ценности“ [Рачева, 2014:9].²²

Ключови думи: фолклор, песен, музика, изкуство.

МЯСТОТО НА ТРАДИЦИОННИТЕ ИНСТРУМЕНТИ КАТО СЪПРОВОД НА НАРОДНАТА ПЕСЕН В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Бинка Котетерова-Добрева

KNOWLEDGE –International Journal Vol.54.2Vol. 54 No. 2 (2022): The Power
Knowledge 327-331

<https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/issue/view/158>

Резюме: В разработката разглеждам различните видове съпровод на автентичния и обработен песенен фолклор. Засягам необходимостта от различни като вид, структура и

съчетание на съпровождащи песента, инструменти, в зависимост от необходимостта на обучението и създаването на концертен репертоар.

Изследването има за цел да разгледа доколко съпроводът в образователния процес е традиционен или модерен. Какви музикални инструменти може да предложи училището, при какви обстоятелства се подготвя младият изпълнител за сцена? Подходящ ли е като сложност, съобразен ли е с възрастовата група и вокално

ниво на изпълнителя? В българската народна музика за съпровод на фолклорната песен, се употребяват най-различни видове

музикални инструменти. Някои от тях са възприемани като характерни за региона и битуват в музикалната практика на народа ни от много старо време. Други видове музикални инструменти са внесени у нас отвън от неznайни времена, през по-късна историческа епоха. И както Влаева пише в своята монография: "...От

една страна, новите музикални тенденции са свързани с и развивани върху базата на локалните селски традиции, и от друга страна, използват много по-отворената градска култура и развитието на една

друга по характер композиторска практика, водеща към западноевропейските музикални натрупвания" (Влаева, 2021, стр.38).

Днес в училищата по изкуства, както и училища с разширено изучаване на музика, за съжаление няма предвидени часове за репетиции със съпровод на традиционен инструмент или оркестър. Всеки учител сам търси начини за осъществяване на този така важен момент в подготовката на младите изпълнители, за изява. Разнообразна и мелодична, както в стилово така и в диалектно отношение, българската народна песен, съпроводяна от оригиналните традиционни инструменти, развива своя собствена полифония, която се среща със западната хармония чак през XX – век. Изоляция, оказала се до голяма степен в нейна полза.

Предпазена от деградиращото замърсяване на забавната музика и модерните западни мелодии, българската народна песен със съпровод на традиционните фолклорни инструменти, запазва своето оригинално величие на своя образ. Благодарение и на талантливите български композитори с изискан музикален вкус и творчески потенциал, са харесвани и ценени от публика и музикална критика по цял свят. Сценичното представяне на песен в съпровод на традиционни фолклорни инструменти, успява в голяма степен да бъде еталон за подражание от младите последователи – ученици,

студенти, но и да съхрани автентичността на душевното изживяване. Разнообразната звукова палитра изсвирена от традиционните инструменти като съпровод на българската народна песен, успява по най-деликатен и нюансиран начин да въздейства на слушателя и да повлече своите последователи, като трасира пътя им на успешни артисти изпълняващи български музикален фолклор. Основателна причина, ние вокалните педагози да отстояваме необходимостта от мястото на традиционните музикални инструменти да присъстват в учебния процес, защото те винаги вървят ръка за ръка.

Ключови думи: песен фолклор; традиционни инструменти; образователен процес, хуманитарни науки.

ВОКАЛНИ КВАРТЕТИ – ТРАДИЦИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ

Бинка Котетерова-Добрева ЮЗУ „Неофит Рилски“ Благоевград

KNOWLEDGE –International Journal Scientific papers Vol.55.5 (2022): ASSN
1857-923X, ISSN-2545-4439 905-910

<https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/article/view/5751>

Резюме: Работата в големи професионални хорове и ансамбли, изключително много развива музикалните певчески умения и способности на всеки един певец. Изпълнението на сложни композиторски партитури, даването „живот и емоционалност“ на нотите, допринася за доразвиване, усъвършенстване и добиване на професионален опит при пеещите хористи. В утвърдените народни хорове и ансамбли, както и институциите за висше музикално образование, си дават среща добри изпълнители и все по-често сме свидетели на нови вокални квартети – наследници на съществуващи вече такива. Целта на всеки един новосформиран вокален квартет е, от една страна подражаване и имитиране на съществуващ такъв, но от друга, постигане на нова, подобра звучност, вокално уеднаквяване, владеене на стилистичен и ефектен, концертен репертоар, атрактивност на представянето му и надграждане на постигнатото ниво от предишни квартети, до този момент. В следващите редове, ще представя вокални квартети, подредени хронологично по тяхното създаване: „Сестри Кушлеви“, „Българка – Джуниър“, „Славей“ и „Абагар“.

Вокалното изкуство претърпява постоянни изменения и еволюира. Този процес на трансформация и бърза адаптация показва, че функционирането на народната песен в изпълнителски формации е „отворена“ система, предлагаща възможност за изразяване

на етничното и национално своеобразие в глобалния свят, система, в която има тенденции и на синхронизиране с глобални процеси, и на отличаване на локални идентичности. В съвременния етап на своето развитие българската народна песен в репертоарите на групи, хорове и ансамбли е по-различна от народната песен в домодерната традиция. Нейното интерпретиране включва нови елементи, наблюдава се смесване на различни вокални стилове и жанрове, характерно за цялостната световна музикална индустрия. Българската народна песен и нейните изпълнители днес са изправени пред много предизвикателства във времето на иновативните музикални компилации, на експеримента и смелите композиционни, стилистични и интерпретаторски решения.

Ключови думи: песен; фолклор; камерни вокални квартети; концертен репертоар.

IV ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ И АВТОРСКИ ПРОДУКТИ

„Невероятният тандем Бинка Добрева и Александър Райчев“

[Иде нашенската музика с Даниел Спасов и Милен Иванов, БНТ 1 20.11.2021](https://bnt.bg/news/neveroyatniyat-tandem-binka-dobрева-i-aleksandar-raichev300367news.html)

<https://bnt.bg/news/neveroyatniyat-tandem-binka-dobрева-i-aleksandar-raichev300367news.html>

„Творчески юбилей на тракийската певица Бинка Добрева“

[Иде нашенската музика с Даниел Спасов и Милен Иванов, БНТ 1 17.06.2023](https://bnt.bg/news/tvorcheski-yubilei-na-trakiyskata-pevica-binka-dobрева-318924news.html)

<https://bnt.bg/news/tvorcheski-yubilei-na-trakiyskata-pevica-binka-dobрева-318924news.html>

Юбилейна вечер на Бинка Добрева – част 1 вечните песни на България ·

ТВ Евроком 2023

<https://www.youtube.com/watch?v=eIyAxdDE1qE>

Юбилейна вечер на Бинка Добрева - част 2 Вечните песни на България – ТВ Евроком 2023 г.

<https://www.youtube.com/watch?v=ITBMuxQSRAs>

Юбилейна вечер на Бинка Добрева – част 3 вечните песни на България · В Евроком 2023

<https://www.youtube.com/watch?v=bxXFnG2Oi3k>

CD „Фолклорна разходка с песен“ – 2023, ЮЗУ „Неофит Рилски“

CD „Най-българските песни“ BG music company Народната

певица Бинка Добрева

Предаване: [В близък план, ВНТ 1 26.04.2021](https://bnt.bg/news/narodnata-pevica-binka-dobreva-294403news.html?page=2) <https://bnt.bg/news/narodnata-pevica-binka-dobreva-294403news.html?page=2>

БИНКА ДОБРЕВА – „Все кога дойда Яно ле „
<https://www.youtube.com/watch?v=LVDv1TLiqU0>

БИНКА ДОБРЕВА - Хайде всички на хорото Фолклорна магия Банско
<https://www.youtube.com/watch?v=6AzMZAIt05c>

БИНКА ДОБРЕВА - Даньова мама / На мегдана с Фен Фолк ТВ Велинград 2019
<https://www.youtube.com/watch?v=F5B-VK1r44g>

Бинка Добрева „Севдано сербез Севдано...“
<https://www.youtube.com/watch?v=Sqw0cUqCKKc>

Бинка Добрева „Полегнала е Гергана“
<https://www.youtube.com/watch?v=ygR6Utc6Xy8> Бинка
Добрева“ Гергана, пиле шарено“
https://www.youtube.com/watch?v=W0EyTHp_joA
Бинка Добрева „Калиманку Денку“
<https://www.youtube.com/watch?v=GUGJQ1ASgnA>

Бинка Добрева „Ще ходя, мамо, на гурбет“
<https://www.youtube.com/watch?v=jmfHqW9IFw>

Бинка Добрева „ Минка за вода“ <https://www.youtube.com/watch?v=9sliVg04fpQ>

Бинка Добрева „ Ах мерак“
https://www.youtube.com/watch?v=PjbjVVqksPo&list=RDPjbjVVqksPo&start_radio=1

Бинка Добрева „Мама на Петър“ <https://www.youtube.com/watch?v=ZxobpV-oCM8>

Бинка Добрева „ Пуста мишка хитрушана“
<https://www.youtube.com/watch?v=VwL-QdxaKRg>

Бинка Добрева „Бяла риза леняна“
<https://www.youtube.com/watch?v=mLJy3sRzYIg>

Бинка Добрева „Ех, пари“
<https://www.youtube.com/watch?v=k0KBCE9Ckaw>

Бинка Добрева „Дено ле Денке хубава“
<https://www.youtube.com/watch?v=dy7tBviLwiU>

Бинка Добрева „ Коледа идва любе ле
https://www.youtube.com/watch?v=_dkR1Ruxl0M

Бинка Добрева „ Мама Драгане думаше"
<https://www.youtube.com/watch?v=n5YeB1c7XmA>

Бинка Добрева „Мене имаш, друга гледаш“
<https://www.youtube.com/watch?v=qfKwbBQ3FB8>

Бинка Добрева „Мома Боряна"
https://www.youtube.com/watch?v=D_7dKHуLХr0

Бинка Добрева „Момчета мои“ https://www.youtube.com/watch?v=js0yc6_vKdo

Бинка Добрева „Цял живот да пея“ <https://www.youtube.com/watch?v=Mfgg7qTq2Pc>

ABSTRACTS

**OF SCIENTIFIC PAPERS, STUDY AIDS, PUBLICATIONS AND ARTISTIC
ACTIVITY OF ASSOC. PROF. DR. BINKA IVANOVA KOTETEROVA-DOBREVA**

**FOR PARTICIPATION IN THE COMPETITION FOR HOLDING THE ACADEMIC
POSITION**

**"PROFESSOR" BY PROFESSIONAL FIELD 8.3. MUSIC AND DANCE ART
(BULGARIAN MUSICAL FOLKLORE. METHODOLOGY OF THE SPECIAL
SUBJECT)**

**THE CONTEST HAS BEEN ANNOUNCED BY YUZU "NEOPHITE RILSKY"
IN STATE GAZETTE no. 37 of 26.04.2024**

A total of 37 scientific works and publications, artistic author's products, submitted for review by the Scientific Jury, determined by order of the Rector of Southwestern University "Neofit Rilski", are summarized. Scientific papers are divided into sections and are as follows: 1 independent monograph, which is a habilitation thesis; 3 collections in co-authorship, 1 collection with notated songs - independent; 3 independent publications in refereed editions in world-famous databases with scientific information and 29 independent appearances in BNT, BNR, Eurocom, etc. media, youtube.

I MONOGRAPH

Habilitation thesis - published monograph in the relevant scientific field

**"Age features of folk voices, problems and methods to overcome them"
UI "Neofit Rilski" Blagoevgrad 2022 ISBN 978-954-00-0339-9**

In the current monographic work "Age peculiarities of folk voices, problems and methods of overcoming them", I examine the training in five age groups and reveal in detail the problems in each of them. Vocal art is always in direct dependence and connection with time, with the events and with the coming changes that it serves. In my methodology, I share my experience and describe situations from my practice in combination with training concepts, strategies and proposals for methodological solutions.

The research focuses attention on the vocal characteristics, characteristics and development of children, adolescents and young people trained in folk singing. In a chronology corresponding to the specific age, situations from the practice of training are presented and analyzed, and in an accessible language and with a precise statement, reasoned methodological ideas, models and solutions for the gradual introduction of new knowledge and the practice of singing skills are shared, as well as algorithms for overcoming possible difficulties arising in the work process. The basis is the observations from my many years of theoretical and practical experience, proving the defining character and importance of the main emphases I put forward and the conclusions from them.

Vocal training aims to preserve and develop the performer's singing style and emphasize his individuality. The methods and techniques used in the training are an expression of the desire to build and develop the voice of the adolescent singer and to preserve his own individual qualities and character. Refinement should not be subordinated to unification. The growth of the singer and his pursuit of professionalism should correspond with his personal and recognizable qualities.

When working in any age group, the task and duty of the vocal pedagogue is to convince and support the young singer in his own dexterity and vocal skills, so that he continues his training with an upgrade further to preserve, preserve and carry our centuries-old folk heritage in the new age and for the next generations.

For everyone's peace of mind and - above all, for the student's success - teacher-student-parent relations must be clearly regulated and well-intentioned - good communication and the pursuit of understanding lead to high results. The successful implementation of a singer by default includes the presence of several components: responsibility and discipline, persistence,

characteristic, recognizable voice, manner of singing, original repertoire, charisma and vision, good PR and media advertising.

The monograph examines and analyzes the theoretical works of well-known conductors, ensemble leaders, vocal pedagogues, who wrote on the subject, and a critical opinion is expressed about the issues they affect or do not affect. Extensive and detailed attention has been paid to factors determining the development of singing voices from the earliest childhood until their studies at a university. Issues related to sound extraction, ornamentation, manner of singing, stylistic characteristics, work during a mutation period, etc. are affected.

We, folk performers with singing talent, are only conductors of Bulgarian musical folklore. Inherited from our ancestors, passed through us, it reaches the next generations and preserves us as identity and recognition in the common cultural space.

In this monograph, I examine the steps of each period of training, but through my view and practical experience, experience of an active performer and educator, because I myself have passed and walked this path from my earliest childhood until today. Everything that happens on the way of an artist-singer is not foreign and unknown to me, but on the contrary, it has been experienced to a large extent. The emotion on the side is mega glamorous and alluring, but behind every success lies a lot of work, love, perseverance, responsibility, a combination of various factors and last but not least – chance and luck.

In the monograph, I have presented a small part of musical examples that I use daily in my work, according to the folklore areas in which I teach and the age characteristics of the students I work with. These are:

- mandatory classical examples and models;
- examples found by me;
- examples created by me (singing, interval, interpretation, etc.);
- authentic songs from my repertoire;
- my original songs, created on a folkloric basis; □ songs loved and liked by students.

In this monographic work, I set out to trace the impact of folk song on different generations of adolescent and grown-up student-singers who chose to sing, what are the problems they face, and how they can be overcome, corrected.

The object is all age groups: children, schoolchildren, students and followers who encounter difficulties with the main components of the folk song - melody, ornamentation, phonetics,

stylistic characteristics, individuality, unevenness, etc. on the way of his creative development and training.

The relevance of the topic stems from the fact that the art of singing is constantly changing and developing. Today, its place is in the music room, the folk singing school, the secondary school, the college, and the professional or amateur stage. We can listen to our favorite music and artists at any time on Internet platforms, various TV and radio stations. The greater the possibilities, the greater the requirements, the variety, and, in parallel, the confusion. Generations change, urban children predominate, and rural children do not always have opportunities courage to take the difficult path of training, development and successful implementation. Bulgarian folk song coming from locally preserved areas with its young performers today are facing new and different challenges. Today we live in the time of innovative musical compilations and collaborations, of experiments and bold compositional, stylistic and interpretive decisions. The author of this monograph is hopeful that anyone who wants to learn and gain experience from the professional in both directions - performer and vocal educator - has something to learn and apply in their teaching method. Everyone who deals with folklore: schoolchildren, students, amateurs, professionals from other musical genres and environments, colleagues from different ethnicities, who strive for knowledge and skills related to learning Bulgarian folk song, will find answers to many of their questions . The monograph combines and gives very detailed information on vocal techniques, on mastering different ornamentation, on characteristic regional specifics, and offers analytical, critical and personal opinion and attitude to each problem, with the aim of preserving and preserving the rich folk song heritage and manner of performance .

II LEARNING AIDS WITH NOTATED MUSIC - COLLECTIONS

**Collection "Folklore Walk" - Part I - Solo songs with piano accompaniment,
coauthored with V. Dimchev Blagoevgrad: UI "Neofit Rilski", 2022
ISMN - ISMN 979-0-707682-23-4 COBISS.BG-ID – 54064904**

The collection "Folklore walk" - first part, contains 21 songs from five folklore areas and is of varying degrees of technical difficulty. These are songs from the repertoire of our distinguished singers of several generations. We, as authors, have very strictly and responsibly adhered to the specifics of the dialect - sung and recorded authentically, and the style of singing captured and

conveyed through the musical text. Below each song is noted the source singer - performer of the song, so that learners can also hear the song aurally on YouTube. The songs selected in the teaching aid are my personal choice and as a working artist, I think that each one has a beautiful and characteristic melody and lyrics from the given folklore area, which I hope will be liked by students, students and everyone which will help in mastering the subtleties of Bulgarian song folklore. The collection will also contribute to complementing the much-needed music literature today in educational institutions, and will be at the service of vocal pedagogues working for the training, growth and professional training of growing young performers. This is the first collection of piano arrangements made by Ch. assistant Dr. Valeri Dimchev and me, made with great desire and dedication to our pedagogical work. It is related to the education of students at Neofit Rilski Secondary School - Blagoevgrad, studying performing arts and musical folklore. The selected songs in the "Folklore Walk" collection are traditional and authored on a folkloric basis, and they should be sung by the young performers. We teachers have the task of making a bridge between the generations so that the folklore samples "live" and are passed on to the young people after us. In the notation and arrangement of each song, the characteristic ornaments of performance are also noted for achieving a good musical dialogue and convenience in the interpretation of the song by the singer and the pianist. The piano arrangements are borrowed from the original interludes of the songs and the creative thinking of Ch. assistant Dr. Valeri Dimchev. The collection "Folklore walk" is intended for the education of students of secondary music schools, classes with advanced music studies, higher educational institutions, etc. Thus, young folk performers will touch the songs of previous generations and enrich their concert repertoire.

**Collection "Folklore walk" - II part, Solo and chamber songs with piano accompaniment, co-authored with V. Dimchev UI "Neofit Rilski" 2023
ISMN 979-0-707682-24-1**

The collection "Folklore walk" II is a useful continuation of "Folklore walk" I and contains 13 sheet music examples from the repertoire of prominent folk singers from various folklore areas. The songs are arranged for duet, trio, quartet with piano and organ accompaniment, by Prof. Dr. Valeri Dimchev, which gives the vocal pedagogue of folk singing the opportunity to make his choice in different versions. Structured in this way, for the first time polyphonic processing

of folk songs with piano accompaniment is done in the teaching aid, with the aim of developing the students' melodic and harmonic thinking. Two of the songs are unmeasured: "Zamraknala Yana" by Kaicho Kamenov and "Prituri sa montat" by Stefka Sabotinoва, which are arranged for an organ, according to the presence of one in the concert hall of Southwestern University "Neofit Rilski", Blagoevgrad. (If one is missing in the educational institutions where you work, the accompaniment can be provided by a piano). The songs sound interesting: "Two sisters quarreled", from the repertoire of Nadka Valchanova, "Gigo mamin Gigo" from the repertoire of Slavka Sekutova and "Zatupali tupanye", performed by Sorina Bogomilova and Rosen Genkov. Three of the songs are from the repertoire of Assoc. Dr. Binka Dobreva and are in the style of the original folk song. All these samples are written in tripartite for the needs of students, students who are trying to sing polyphonically. One of the songs - "Stegai se Rade" - from the repertoire of the Sisters of Christ, has a very interesting interpretation by the author. Each new introduction modulates, the voices overlap, and the harmony becomes denser and layered. Along with polyphonic arrangements, songs from the repertoire of Zhivka Papancheva, Maria Petrova, Zdravka and Pirinka Hristovi are also included, presented in the classical piano accompaniment for voice and piano and in a traditional manner of performance. We, the authors of the resource book "Folklore Walk" II, strongly hope that our work will be rewarded by being useful in enriching the repertoire laid down in folk singing classes and included in the curriculum for the needs of specialized art schools, schools with advanced music studies and universities.

Collection "Folklore walk" - Part III. Solo songs with piano accompaniment, coauthored with V. Dimchev, under press.

The collection "Folklore Walk" - Part III contains 19 songs from the various musical folklore dialects of Bulgaria, sung and presented to the general musical public by famous folk singers who bequeathed us beautiful and diverse songs. In the third edition of the collection, the folklore samples are presented through their variants performed by singers of different generations. Among them are iconic names beloved and beloved performers, such as Radka Kushleva and Georgi Chilingirov, Olga Borisova and Yovcho Karaivanov, Nedka Simeonova, Stoyan Dzhadzhev, Katya Petrova, vocal trio - Pelagia Kostova, Nadka Valchanova, Bistra Angelova, Sorina Bogomilova, as well as local famous performers, such as Tincho Sevdalinov, Valentin Valchev, Mladen Enchev, MFG from Bansko and Irena Chakarova and MFG from the village

of Kornitsa, Valeriya Momchilova, Lora Asenova. Also presented are 3 original songs based on folklore from my repertoire. When choosing songs, I always try to include both popular and well-liked songs, as well as lesser known ones, so that the students can get to know the repertoire of a wider range of artists. The purpose of the song collection is to methodically support students in mastering basic performance competencies with a theoretical-practical focus. The song collection includes notated melodies, texts and arrangements that are tailored to the characteristics of the selected samples, but also adapted for the new generations of young performers, one-part, two-part, three-part. Below each song is noted the source singer - performer of the song, so that learners can also hear the song aurally on YouTube. The arrangements and the piano accompaniment are the work of Associate Professor Dr. Valeri Dimchev. In the arrangement of each of the published examples, an original musical dialogue between the piano and the performer has been achieved. The piano accompaniment is interspersed with the ornaments characteristic of the respective folklore region. For the piano interludes, Dimchev borrows from the musical material of the original song samples. The "Folklore Walk" - III collection of aids is very diverse, useful and will actively contribute to enriching the sheet music repertoire necessary for folk singing lessons in specialized art schools, schools with advanced study of music and higher education. The fact that the circulation of the first and second parts has already been exhausted proves the great need for such editions.

Teaching aid "With love for the Thracian folk song" teaching aid Publishing and production - Sofia: Voennomed. academic, 2016- COBISS.BG-ID - 1278967268

This songbook is an extremely valuable academic aid. It contributes to the musical development of teachers and students, but may also be useful for all those interested in traditional Bulgarian folk singing. The collection helps to expand the song repertoire, to improve technical singing skills and stylistics.

The songs are also useful musical material for the professional training of advanced folk singers from secondary music schools and advanced music classes.

Binka Dobрева's original folk songs from her rich repertoire are also selected. The song collection includes notated melodies, texts that are tailored to the characteristics of the selected samples, but also adapted for new generations of musicians and listeners.

III ARTICLES AND REPORTS PUBLISHED IN SCIENTIFIC PUBLICATIONS

THE BULGARIAN FOLK SONG - MODERNITY, TRANSFORMATION AND A LOOK TOWARDS THE FUTURE

Binka Koteterova-Dobрева Southwest University "Neofit Rilski" Blagoevgrad, Bulgaria
KNOWLEDGE - International Journal Scientific papers Vol.31.6 June, 2019, ISSN 2545
– 4439, ISSN 1857 – 923X

<https://web.p.ebscohost.com/abstract?direct=true&profile=ehost&scope=site&authtype=crawler&jrnl=25454439&AN=141392666&h=I7yFpBaKpsbD7x>

Abstract: The last decades are time of dynamic changes in folk music, which is a part of contemporary Bulgarian musical culture. Singer's performing art related to Bulgarian musical folklore is the part of Bulgarian culture that makes it recognizable and valued in the world. Thus, the Bulgarian folk song presented by its contemporary performers is perceived simultaneously as one of the oldest and most local manifestations of art in the cultural world, and as well as an artefact and a value, one of the most modern and global manifestations of the shared cultural heritage of humanity.

The Bulgarian folklore, with its specificity and characteristics, develops on the land of the Bulgarian ethnos and it was formed on a space in Southeastern Europe, which far exceeds the state borders of present-day Bulgaria. Bearers of this culture are as numerous diasporas in southern Russia, in Ukraine and Moldavia, as well as Bulgarian settlers in the Banat region of present-day Romania, population in Bosilegrad, Dimitrovgrad and the surrounding villages in present-day Serbia.

Why is it so important to preserve and rediscover our folk song, to develop it as art, concert policy, media content, educational practices, market mechanisms? Bulgarian folk song contains every single human experience, every emotion, the history of past and present generations, wisdom, folly, heroism, cunning, love, hate, faith, hope, kindness ... It is a mystical memory, a philosophy of life, a way to understand the spiritual and the eternal. The folklore song is both old and modern; simultaneously our, local and common, global; because it reflects our cultural identity and makes us unique and recognizable in the world; because it is one of the strongest manifestations of the human, the aesthetic, the moral. Imagine that you are listening to a favorite folk song: the power of words pierces the brain, the melody caresses and warms the heart, the magic of the song carries you like a time machine backwards, in the memory of the Golden Ages of harmonious worlds and forward, in the dreamed better worlds... Without the folk song,

our Bulgarian world will not be the same because our Bulgarian folk song is bread, life, history, past, present and future.

The last decades have been a time of dynamic changes in folk music, which is part of modern Bulgarian musical culture. The singing performance art related to the Bulgarian musical folklore is that part of the Bulgarian culture that makes it recognizable and appreciated in the world. Thus, the Bulgarian folk song presented by its contemporary performers is perceived simultaneously as one of the oldest and most local manifestations of art in the cultural world, and as an artifact and value, one of the most modern and global manifestations of the shared cultural heritage of humanity. Bulgarian folklore, with its specificity and characteristics, developed on the land of the Bulgarian ethnic group, formed on a space in South-Eastern Europe, which far exceeds the state borders of today's Bulgaria. The bearers of this culture are both a numerous diaspora in southern Russia, Ukraine and Moldova, as well as Bulgarian settlers in the Banat region of present-day Romania, the population of Bosilegrad, Dimitrovgrad and the surrounding villages in today's Serbia.

The rich documentation of Bulgarian folklore and folk songs, accumulated in the 19th and 20th centuries, shows that it deeply connects the spiritual development of the Bulgarians with the cultural traditions of the other Balkan peoples, regardless of their religious identity and independent ethnic history. One of the most ancient cultures of the Balkan Peninsula was born on these lands, created by the Thracians, and it is one of the first and purest sources from which the traditions of Hellenism were fed. We find evidence of this fact in many of the archaeological and ethnographic monuments discovered on our lands, such as the Kazanlak Tomb, the Valley of the Thracian Kings, the Thracian gold treasures from Panagyurishte and Rogozen, and many other artifacts known to the world's cultural community.

In fact, folklore culture is one of the most ancient cultures of the human race. Since it has a long historical path, we cannot claim that it has always been an object of deep scientific interest. Moreover, there were periods in the past when folklore was not only neglected, but also banned. Such an era was the early Middle Ages, when the official ecclesiastical authorities persecuted the performers of folklore works, and folk art itself was declared "demonic", i.e. as a product of the devil [Romanska, 1965:4].²¹ Folklore, and in particular the Bulgarian folk song, is a social phenomenon that synthesizes the philosophical views, lifestyle and culture of the ethnos. "It is a syncretic combination of music, verbal wisdom and material color, a mirror of the history and mentality of the people, the most direct way to transmit traditions, morals and values"

[Racheva, 2014:9].²²

Keywords: folklore, song, music, art

**THE PLACE OF TRADITIONAL INSTRUMENTS AS AN
ACCOMPANIMENT OF
THE FOLK-SONG IN THE EDUCATIONAL PROCESS**

Binka Koteterova-Dobrev

SWU “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Republic of Bulgaria

KNOWLEDGE –International Journal Vol.54.2Vol. 54 No. 2 (2022): The Power of
Knowledge
327-331

<https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/issue/view/158>

Abstract: In the research, I examine the different types of accompaniment of authentic and processed folklore songs. I examine the need for different types, structures and combinations of instruments that accompany folk songs and are based on the teaching and creation of a concert program. The research aims to investigate how traditional or modern the accompaniment of folk song in the learning process is. What musical instruments can the school offer, what are the conditions for the young performer when preparing for the stage? Is the program appropriate in terms of complexity, age group and vocal level of the performer? In Bulgarian folk music, different types of musical instruments are used to accompany the folk song. Some of them are very old and have been present in the musical practice of our people since ancient times. Other types of musical instruments have been imported to us from outside since unknown times, during a late historical era.

Unfortunately, today's art schools, as well as schools with advanced music studies, do not have scheduled hours for rehearsals with the accompaniment of folk songs with a traditional instrument or orchestra. Every teacher is looking for ways to implement this very important moment in the training of young performers. Varied and melodious, both stylistically and dialectally, Bulgarian folk song, accompanied by original traditional instruments, developed its own polyphony that met Western harmony in the 20th century. The isolation she found herself in was largely to her advantage. Protected from the humiliating contamination of fun music and modern Western melodies, the Bulgarian folk song accompanied by traditional folk instruments retains its original grandeur of its image.

Thanks also to the talented Bulgarian composers with refined musical taste and creative potential, they are liked and appreciated by audiences and music critics all over the world. The stage presentation of the folk song with the accompaniment of traditional folk instruments

succeeds to a large extent to be a standard for imitation by the young followers - schoolchildren, students, but also to preserve the authenticity of the spiritual experience. The diverse sound palette, performed by traditional instruments as an accompaniment to the Bulgarian folk song, succeeds in the most delicate and nuanced way in affecting the listener and enthralling its followers, tracing the path of successful artists performing Bulgarian musical folklore. This is a good reason for us vocal educators to advocate the need for the place of traditional musical instruments in the accompaniment of folk songs in the educational process, because they always go hand in hand.

Keywords: vocal folklore; traditional instruments; learning process, humanities

➤ **VOCAL QUARTETS – TRADITION AND MODERNITY**

**Binka Koteterova-Dobрева SWU “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Republic
Bulgaria**

KNOWLEDGE –International Journal Scientific papers Vol.55.5 (2022):
ASSN 1857-923X, ISSN-2545-4439
905-910

<https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/article/view/5751>

Abstract: Working in large professional choirs and ensembles extremely evolve the musical singing skills and abilities of each singer. The performance of complicated composer scores, giving "life and emotionality" to the notes, contributes to the further development, improvement and professional experience of singing choristers. In well-established folk choirs and ensembles, as well as the institutions for higher musical education, good performers meet, and more and more often we witness new vocal quartets - successors to already existing ones. The aim of each newly formed vocal quartet is, on the one hand, to assimilate and imitate an existing one, but on the other hand, to achieve a new, better sonority, vocal unification, mastery of a stylish and effective concert repertoire, attractiveness of its presentation and upgrading at the level achieved by previous quartets, up to this point.. In the following lines, I will present vocal quartets arranged chronologically by their creation: "Sestri Kushlevi", "Balgarka - Dzhuniar", "Slavey" and "Abagar".

Vocal art is constantly changing and evolving. This process of transformation and rapid adaptation shows that the functioning of the folk song in performing formations is an "open" system offering the possibility of expressing ethnic and national identity in the global world, a system in which there are tendencies to synchronize with global processes, and of distinguishing local identities. In the modern stage of its development, the Bulgarian folk song in the

repertoires of groups, choirs and ensembles is different from the folk song in the pre-modern tradition. Her interpretation includes new elements, a mixture of different vocal styles and genres is observed, characteristic of the entire world music industry. Bulgarian folk song and its performers today face many challenges in the era of innovative musical compilations, experimentation and bold compositional, stylistic and interpretive decisions.

Keywords: song, folklore, chamber vocal quartets, concert repertoire.

IV Artistic activity and author's products

"The incredible tandem of Binka Dobрева and Alexander Raichev"

Here comes our music with Daniel Spasov and Milen Ivanov, BNT 1 20.11.2021

<https://bnt.bg/news/neveroyatniyat-tandem-binka-dobreva-i-aleksandar-raichev300367news.html>

"Creative anniversary of the Thracian singer Binka Dobрева"

Our music is coming with Daniel Spasov and Milen Ivanov, BNT 1 06/17/2023

<https://bnt.bg/news/tvorcheski-yubilei-na-trakiyskata-pevica-binka-dobreva-318924news.html>

Anniversary evening of Binka Dobрева - part 1 the eternal songs of Bulgaria · Eurocom 2023 <https://www.youtube.com/watch?v=eIyAxdDE1qE>

Anniversary evening of Binka Dobрева - part 2 Eternal songs of Bulgaria · In Eurocom 2023. <https://www.youtube.com/watch?v=ITBMuxQSRAs>

Anniversary evening of Binka Dobрева - part 3 the eternal songs of Bulgaria · At Eurocom 2023 <https://www.youtube.com/watch?v=bxXFng2Oi3k>

CD "Folklore walk with a song" - 2023, YZU "Neofit Rilski"

CD "The most Bulgarian songs" BG music company

Folk singer Binka Dobрева

Broadcast: In a close-up, VNT 1 26.04.2021

<https://bnt.bg/news/narodnata-pevica-binka-dobreva-294403news.html?page=2>

BINKA DOBREVA - "Whenever I come Jano le"

<https://www.youtube.com/watch?v=LVDv1TLiQU0>

BINKA DOBREVA - Let's all join the Bansko Folklore Magic Choir

<https://www.youtube.com/watch?v=6AzMZAIt05c>

BINKA DOBREVA - Dan'ova Mama / On Megdana with Fan Folk TV Velingrad 2019

<https://www.youtube.com/watch?v=F5B-VK1r44g>

Binka Dobreva "Sevdano Serbez Sevdano..."

<https://www.youtube.com/watch?v=Sqw0cUqCKKc>

Binka Dobreva "Led down Gergana" <https://www.youtube.com/watch?v=ygR6Utc6Xy8>

Binka Dobreva "Gergana, patterned chicken"

https://www.youtube.com/watch?v=W0EyTHp_joA Binka Dobreva "Kalimanku

Denku" <https://www.youtube.com/watch?v=GUGJQ1ASgnA>

Binka Dobreva "I'll go, mom, on a gurbet" <https://www.youtube.com/watch?v=jmfHmHQw9IFw>

Binka Dobreva "Minka for Water" <https://www.youtube.com/watch?v=9sliVg04fpQ>

Binka Dobreva "Ah Merak"

https://www.youtube.com/watch?v=PbjVVqksPo&list=RDPbjVVqksPo&start_radio=1

Binka Dobreva "Peter's Mom" <https://www.youtube.com/watch?v=ZxobpV-oCM8>

Binka Dobreva "Desolated mouse cunning" <https://www.youtube.com/watch?v=VwL-QdxaKRg>

Binka Dobрева "White linen shirt" <https://www.youtube.com/watch?v=mLJy3sRzYIg>

Binka Dobрева "Eh, Money" <https://www.youtube.com/watch?v=k0KBCE9Ckaw>

Binka Dobрева "Deno le Denke beautiful" <https://www.youtube.com/watch?v=dy7tBviLwiU>

Binka Dobрева " Christmas is coming my love
https://www.youtube.com/watch?v=_dkR1Ruxl0M

Binka Dobрева "Mama Dragane was talking"
<https://www.youtube.com/watch?v=n5YeB1c7XmA> Binka Dobрева "You have me,
you are looking at someone else" <https://www.youtube.com/watch?v=qfKwbBQ3FB8>

Binka Dobрева "Moma Boryana" https://www.youtube.com/watch?v=D_7dKHylXr0

Binka Dobрева "My Boys" https://www.youtube.com/watch?v=js0yc6_vKdo

Binka Dobрева "All my life to sing" <https://www.youtube.com/watch?v=Mfgg7qTq2Pc>